

DRUŠTVO ZA ZAŠTITU BILJA SRBIJE

XVII SIMPOZIJUM O ZAŠTITI BILJA **Zbornik rezimea radova**

Zlatibor, 27. - 30. novembar 2023. godine

XVII SIMPOZIJUM O ZAŠTITI BILJA, Zlatibor, 27. – 30. novembar 2023. godine

NAUČNI ODBOR

Milan Stević, Univerzitet u Beogradu, Poljoprivredni fakultet, Beograd - predsednik

Članovi:

Dragana Budakov - Univerzitet u Novom Sadu, Poljoprivredni fakultet, Novi Sad
Miloš Stepanović - Institut za pesticide i zaštitu životne sredine, Beograd
Aleksandra Konjević - Univerzitet u Novom Sadu, Poljoprivredni fakultet, Novi Sad
Dragica Brkić - Univerzitet u Beogradu, Poljoprivredni fakultet, Beograd
Slavica Vuković - Univerzitet u Novom Sadu, Poljoprivredni fakultet, Novi Sad
Nenad Trkulja - Institut za zaštitu bilja i životnu sredinu, Beograd
Dragana Božić - Univerzitet u Beogradu, Poljoprivredni fakultet, Beograd
Radivoje Jevtić - Institut za ratarstvo i povrtarstvo, Novi Sad
Biljana Vidović - Univerzitet u Beogradu, Poljoprivredni fakultet, Beograd
Tatjana Popović Milovanović - Institut za zaštitu bilja i životnu sredinu, Beograd
Duška Jerinić-Prodanović, Univerzitet u Beogradu, Poljoprivredni fakultet, Beograd
Rada Đurović-Pejčev - Institut za pesticide i zaštitu životne sredine, Beograd
Nataša Duduk - Univerzitet u Beogradu, Poljoprivredni fakultet, Beograd
Darko Jevremović - Institut za voćarstvo, Čačak
Bojan Konstantinović - Univerzitet u Novom Sadu, Poljoprivredni fakultet, Novi Sad
Ivan Milenković - Univerzitet u Beogradu, Šumarski fakultet

ORGANIZACIONI ODBOR

Emil Rekanović – Institut za pesticide i zaštitu životne sredine, Beograd, predsednik

Članovi:

Goran Aleksić – Institut za zaštitu bilja i životnu sredinu, Beograd
Aleksa Obradović – Poljoprivredni fakultet, Univerzitet u Beogradu, Beograd-Zemun
Ivana Vico – Poljoprivredni fakultet, Univerzitet u Beogradu, Beograd-Zemun
Mila Grahovac – Poljoprivredni fakultet, Univerzitet u Novom Sadu, Novi Sad
Milena Popov – Poljoprivredni fakultet, Univerzitet u Novom Sadu, Novi Sad
Željko Milovac – Institut za ratarstvo i povrtarstvo, Novi Sad
Goran Jokić – Institut za pesticide i zaštitu životne sredine, Beograd
Dijana Eraković – Galenika-Fitofarmacija a.d., Beograd
Dragan Sekulić – Agrosava d.o.o, Beograd
Jovan Ivačković – Ekosan d.o.o, Beograd
Vesna Urošević – Agromarket d.o.o, Kragujevac
Nešo Vučković – Nufarm, Austria
Dušica Bojović – BASF Srbija d.o.o, Beograd
Srđana Petrović – Corteva Agriscience SRB d.o.o, Novi Sad
Dragan Lazarević – Bayer d.o.o, Beograd
Goran Milošević – Delta Agrar, Beograd
Aleksandar Jotov – Savacoop doo, Novi Sad
Miroslav Ivanović – Syngenta doo, Beograd

Izdavač	Društvo za zaštitu bilja Srbije, Nemanjina 6, 11080 Beograd
Za izdavača	Dr Goran Aleksić
Štampa	KAKTUSPRINT, Beograd
Tiraž	50 Beograd, 2023.

CIP – Каталогизacija u publikaciji Narodna biblioteka Srbije, Beograd
632(048)

Симпозијум о заштити биља (17; 2023; Златибор)

Zbornik rezimea radova/XVII simpozijuma o zaštiti bilja, 27.– 30. novembar 2023., Zlatibor.-Beograd: Društvo za zaštitu bilja Srbije, 2023 (Beograd: Kaktusprint). 93 str.; 24 cm

Tiraž 50. -Registar.

ISBN-978-86-83017-42-3

а) Биљке – Заштита – Апстракти

б) Пестициди - Апстракти

COBISS.SR-ID 130184457

PROGRAM XVII SIMPOZIJUMA O ZAŠTITI BILJA

Ponedjeljak, 27. 11. 2023.

16 ⁰⁰ -20 ⁰⁰	REGISTRACIJA UČESNIKA
18 ⁰⁰ -20 ⁰⁰	Postavljanje postera i probe prezentacija
19 ⁰⁰ -20 ⁰⁰	Koktel dobrodošlice

Utorak, 28. 11. 2023.

8 ⁰⁰ -17 ⁰⁰	REGISTRACIJA UČESNIKA
10 ⁰⁰ -11 ⁰⁰	OTVARANJE SIMPOZIJUMA I POZDRAVNE REČI Predsedavajući: Goran Aleksić, Emil Rekanović, Milan Stević
11 ⁰⁰ -13 ³⁰	FITOPATOLOGIJA Predsedavajući: Nataša Duduk, Dragana Budakov
11 ⁰⁰ -11 ²⁰	Radivoje Jevtić, Vesna Župunski: EPIDEMIJA ŽUTE RĐE I POJAVA NOVIH PATOGENA STRNIH ŽITA U SRBIJI (uvodno predavanje)
11 ²⁰ -11 ⁴⁰	Darko Jevremović, Bojana Vasiljević, Vera Katanić, Svetlana A. Paunović: VIRUS ŠARKE ŠLJIVE: 15 GODINA PRAĆENJA ŠIRENJA PPV-REC I PPV-D SOJEVA U ZASADU ŠLJIVE (uvodno predavanje)
11 ⁴⁰ -11 ⁵⁵	Diskusija
11 ⁵⁵ -12 ¹⁰	Pauza za kafu i razgledanje postera
12 ¹⁰ -12 ²⁰	Monika Kažuzna, Andjelka Prokić, Aleksa Obradović, William A. Weldon, Virginia Stockwell, Joël F. Pothier: RAZVOJ NOVIH MOLEKULARNIH METODA (PCR, Real- time PCR i LAMP-PCR) ZA DETEKCIJU <i>Xanthomonas arboricola</i> pv. <i>corylina</i> , PROUZROKOVAČA BAKTERIOZNE PLAMENJAČE LESKE
12 ²⁰ -12 ³⁰	Tatjana Popović Milovanović, Renata Iličić, Nenad Trkulja, Vojislav Trkulja, Katarina Zečević, Aleksandra Jelušić: UTVRĐIVANJE GENETIČKE STRUKTURE POPULACIJA <i>ACIDOVORAX CITRULLI</i> U SRBIJI
12 ³⁰ -12 ⁴⁰	Miloš Stepanović, Milica Milošević, Ivana Potočnik, Jelena Luković, Svetlana Milijašević-Marčić, Emil Rekanović: <i>Fusarium avenaceum</i> - PROUZROKOVAČ FUZARIOZNE TRULEŽI PLODA JABUKE: AGRESIVNOST I MORFOLOGIJA MAKROKONIDIJA
12 ⁴⁰ -12 ⁵⁰	Ana Obradović, Vesna Krnjaja, Aleksandra Bulajić, Milica Nikolić, Iva Savić, Slavica Stanković: DIVERZITET I PATOGENOST RAZLIČITIH HEMOTIPOVA <i>Fusarium</i> <i>graminearum</i> KOMPLEKSA POREKLOM SA ZRNA JEČMA
12 ⁵⁰ -13 ⁰⁰	Nina Vučković, Ivana Vico, Nataša Duduk: <i>DIAPORTHE ERES</i> I <i>DIAPORTHE RUDIS</i> U MEŠANOJ INFEKCIJI PLODA JABUKE
13 ⁰⁰ -13 ¹⁰	Milenković Ivan, Milanović Slobodan, Radisavljević Nevena, Jovanović Dušan, Radulović Zlatan, Milenković Milan, Dimitrijević Vlada, Jevtić Saša, Stefanović Jovica, Karadžić Dragan: MRAZOPUCINE KAO MESTA PRODORA PARAZITA RANA U TKIVO SMRČE
13 ¹⁰ -13 ³⁰	Diskusija
13 ³⁰ -15 ⁰⁰	Pauza za ručak
16 ³⁰ -19 ⁰⁰	PREZENTACIJE POMAŽUĆIH ČLANOVA DRUŠTVA Predsedavajući: Uroš Vojinović, Marta Loc
16 ³⁰ -17 ¹⁰	GALENIKA
17 ¹⁰ -17 ⁴⁰	AGROMARKET
17 ⁴⁰ -17 ⁵⁰	SYNGENTA
17 ⁵⁰ -18 ⁰⁰	CORTEVA
18 ⁰⁰ -18 ²⁰	AGROUNIK
18 ²⁰ -18 ³⁰	ADAMA
18 ³⁰ -18 ⁵⁰	BAYER
18 ⁵⁰ -19 ⁰⁰	DELTA AGRAR
20 ³⁰	SKUPŠTINA DRUŠTVA ZA ZAŠTITU BILJA SRBIJE

Sreda, 29. 11. 2023.

8⁰⁰-17⁰⁰	REGISTRACIJA UČESNIKA
10⁰⁰-11⁴⁰	ENTOMOLOGIJA I POLJOPRIVREDNA ZOOLOGIJA Predsedavajući: Aleksandra Konjević, Željko Milovac
10 ⁰⁰ -10 ²⁰	Biljana Vidović, Tatjana Cvrković, Radmila Petanović, Enrico de Lillo, Massimo Cristofaro, Marie-Claude Bon, Sonja Stutz, Rene Sforza, Francesca Marini: ERIOFIDNE GRINJE KAO POTENCIJALNI AGENSI BIOLOŠKE KONTROLE INVAZIVNE VRSTE <i>AILANTHUS ALTISSIMA (SIMAROUBACEAE)</i> <i>(uvodno predavanje)</i>
10 ²⁰ -10 ⁴⁰	Anđa Radonjić, Olivera Petrović-Obradović: MONITORING BROJNOSTI KRILATIH FORMI BILJNIH VAŠI RADI KONTROLE NJIHOVE VEKTORSKE AKTIVNOSTI U PŠENICI, ŠEĆERNOJ REPI I KROMPIRU <i>(uvodno predavanje)</i>
10 ⁴⁰ -10 ⁵⁰	Matija Milković, Olivera Petrović-Obradović, Mihajlo Stanković, Andrea Kosovac: GENOTIPIZACIJA POPULACIJA <i>OPHRAELLA COMMUNA LESAGE, 1986 (COLEOPTERA, CHRYSOMELIDAE)</i> U SRBIJI
10 ⁵⁰ -11 ⁰⁰	Luka Stojanović, Bojan Duduk, Jelena Stepanović, Andrea Kosovac: PRISUSTVO I GENOTIPIZACIJA STOLBUR FITOPLAZME I ENDOSIMBIONTA <i>WOLBACHIA</i> U POPULACIJI CIKADE <i>HYALESTHES OBSOLETUS</i>
11 ⁰⁰ -11 ¹⁰	Mujezinović Osman, Zahirović Kenan, Dautbašić Mirza, Ivojević Sead, Prljača Damir: UPOTREBA BIOTEHNIČKIH MJERA ZA KONTROLU GUBARA I ŽUTOTRBE U LIŠĆARSKIM ŠUMAMA BOSNE I HERCEGOVINE
11 ¹⁰ -11 ²⁵	Diskusija
11 ²⁵ -11 ⁴⁰	Pauza za kafu i razgledanje postera
11⁴⁰-13⁰⁰	PANEL DISKUSIJA: AKTIVNOSTI UPRAVE ZA ZAŠTITU BILJA Predsedavajući: Nebojša Milosavljević, Milan Stević
13 ⁰⁰ -15 ⁰⁰	Pauza za ručak
15⁰⁰-16³⁰	HERBOLOGIJA Predsedavajući: Dragana Božić, Bojan Konstantinović
15 ⁰⁰ -15 ²⁰	Sava Vrbničanin, Stevan Ž. Knežević, Dejan Nedeljković, Igor Elezović: UTICAJ VREMENSKIH PRILIKA I PRIMENE ZEMLJIŠNIH HERBICIDA NA KRITIČANO VREME SUZBIJANJA KOROVA NAKON NIKANJA OKOPAVINSKIH USEVA: MODEL SUNCOKRET I KUKURUZ <i>(uvodno predavanje)</i>
15 ²⁰ -15 ³⁰	Jovan Lazarević, Sava Vrbničanin, Marjan Kuželka, Svetlana Roljević-Nikolić, Dragana Božić: SUZBIJANJE KOROVA MALČIRANJEM U FUNKCIJI POVEĆANJA PRINOSA SEMENA ANGELIKE (<i>ANGELICA ARCHANGELICA L.</i>)
15 ³⁰ -15 ⁴⁰	Markola Saulić, Ivica Đalović, Darko Stojićević, Dragana Božić, Sava Vrbničanin: UTICAJ SISTEMA BILJNE PROIZVODNJE NA REZERVU SEMENA INVAZIVNIH VRSTA U ZEMLJIŠTU
15 ⁴⁰ -15 ⁵⁰	Jovana Krstić, Goran Malidža, Miloš Rajković, Vuk Đorđević, Miroslav Zorić: UTICAJ RAZLIČITIH GUSTINA ODABRANIH INVAZIVNIH KOROVA NA PRINOS SEMENA TRI GENOTIPA SOJE
15 ⁵⁰ -16 ⁰⁰	Anđelković Ana, Šikuljak Danijela, Rajković Miloš, Popović Slađana, Marisavljević Dragana: UTICAJ LOKALNIH KARAKTERISTIKA STANIŠTA NA SASTAV KOROVSKO FLORE U VINOGRADIMA VRŠAČKOG VINOGORJA
16 ⁰⁰ -16 ¹⁵	Diskusija
16 ¹⁵ -16 ³⁰	Pauza za kafu i razgledanje postera
17⁰⁰-19¹⁰	PREZENTACIJE POMAŽUĆIH ČLANOVA DRUŠTVA Predsedavajući: Antonije Žunić, Nađa Milutinović
17 ⁰⁰ -17 ³⁰	AGROMARKET
17 ³⁰ -17 ⁴⁰	SAVACOOP
17 ⁴⁰ -17 ⁵⁰	BASF

17 ⁵⁰ -18 ³⁰	AGROSAVA
18 ³⁰ -19 ¹⁰	EKOSAN
20³⁰	SVEČANA VEČERA

Četvrtak, 30. 11. 2023.

10 ⁰⁰ -10 ³⁰	PREZENTACIJA PROJEKATA Predsedavajući: Petar Kljajić, Slavica Vuković
10 ⁰⁰ -10 ¹⁰	Ana Marjanović Jeromela, Željko Milovac, Filip Franeta, Jovica Vasin, Stanko Milić, Tijana Zeremski, Vladimir Sikora, Goran Malidža, Petar Mitrović, Sonja Gvozdenac, Slavko Vasin, Biljana Kiprovska, Dragana Rajković, Ankica Kondić Špika, Dragana Miladinović, Anamarija Koren, Jelena Ovuka, Miloš Krstić, Vladimir Miklič: UPOTREBA MARGINALNIH ZEMLJIŠTA ZA ODRŽIVO GAJENJE INDUSTRIJSKOG BILJA I RAZVOJ INOVATIVNIH BIO PROIZVODA
10 ¹⁰ -10 ²⁰	Milena Simić, Helena Freitas, Milan Brankov, Vesna Dragicević, Alexandros Tataridas: GOOD - EVROPSKI PROJEKAT KOJI PROMVIŠE AGROEKOLOŠKE MERE ZA SUZBIJANJE KOROVA I GAJENJE USEVA
10 ²⁰ -10 ³⁰	Mladen Petreš: FULBRIGHT NON-DEGREE RESEARCH PROGRAM FOR DOCTORAL STUDENTS - ISKUSTVA SA ISTRAŽIVAČKOG BORAVKA U SAD
10 ³⁰ -12 ³⁰	PESTICIDI, BEZBEDNOST HRANE I ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE Predsedavajući: Petar Kljajić, Slavica Vuković
10 ³⁰ -10 ⁵⁰	Katarina Jovanović-Radovanov: REZIDUALNO DELOVANJE HERBICIDA: KADA I KAKO DO BEZBEDNE SETVE <i>(uvodno predavanje)</i>
10 ⁵⁰ -11 ¹⁰	Uroš Vojinović, Milan Ivanović, Jelena Adamović, Milan Stević: REZISTENTNOST POPULACIJA <i>Erysiphe necator</i> NA AZANAFTALENE, ARIL-FENIL KETONE I QoI FUNGICIDE U SRBIJI <i>(uvodno predavanje)</i>
11 ¹⁰ -11 ²⁰	Goran Andrić, Marijana Pražić Golić, Petar Kljajić, Zorana Polić, Dragica Brkić: EFEKTI DVE FORMULACIJE DELTAMETRINA NA KESTENJASTOG BRAŠNARA, <i>Tribolium castaneum</i> (HERBST)
11 ²⁰ -11 ³⁰	Milan Brankov, Milena Simić, Milena Šenk, Natalija Pavlović, Marijenka Tabaković, Vesna Dragičević: AĐUVANTI - MOGUĆNOST DA SE SMANJI KOLIČINA PRIMENE HERBICIDA MEZOTRIONA I FORAMSULFURONA
11 ³⁰ -11 ⁴⁰	Nađa Milutinović, Teodora Tojić, Uroš Vojinović, Tanja Vasić, Milan Stević: ANTIFUNGALNO DELOVANJE ETARSKIH ULJA POMORANDŽE I DIVLJEG PELINA NA <i>Colletotrichum orbiculare</i> IN VITRO
11 ⁴⁰ -11 ⁵⁰	Marta Loc, Jovana Grahovac, Ivana Pajčin, Vanja Vlajkov, Tatjana Dudaš, Dragana Budakov, Mila Grahovac: BIOPROCESNO REŠENJE ZA PROIZVODNJU AGENSA BIOLOŠKE KONTROLE <i>PECTOBACTERIUM</i> SPP. NA KROMPIRU
11 ⁵⁰ -12 ⁰⁰	Dragica Brkić, Bojana Špirović-Trifunović: GLIFOSAT - AKTIVNA SUPSTANCA NISKOG RIZIKA?
12 ⁰⁰ -12 ¹⁵	Diskusija
12 ¹⁵ -12 ³⁰	Pauza za kafu i razgledanje postera
12 ³⁰	ZATVARANJE SIMPOZIJUMA Predsedavajući: Goran Aleksić, Emil Rekanović, Milan Stević

POSTERI

FITOPATOLOGIJA

- 1. POJAVA I INTENZITET LJUBIČASTE PEGAVOSTI IZDANAKA MALINE U ZASADIMA MALINE U OPŠTINI ŠTRPCE**
Slaviša Gudžić, Slađana Janković, Katerina Nikolić, Milosav Grčak, Dragan Grčak, Nebojša Gudžić, Miroljub Aksić
- 2. MOLEKULARNA DETEKCIJA I IDENTIFIKACIJA VIRUSA ŽUTICE ŠEĆERNE REPE PROUZROKOVAČA VIRUSNOG ŽUTILA ŠEĆERNE REPE U SRBIJI**
Ivana Stanković, Katarina Zečević, Živko Ćurčić, Branka Krstić
- 3. MOLEKULARNA KARAKTERIZACIJA IZOLATA VIRUSA MOZAIKA SOJE NA SEMENU SOJE U SRBIJI**
Katarina Zečević, Ivana Stanković, Branka Krstić
- 4. MIKOPOPULACIJA NA MALINI U SRBIJI**
Tanja Vasić, Darko Jevremović, Sanja Živković, Aleksandra Bulajić
- 5. FITOPATOGENE GLJIVE NA LUCERKI U SRBIJI**
Tanja Vasić, Darko Jevremović, Sanja Živković, Miljana Zlatanović, Debasis Mitra
- 6. PRIMENA PROGRAMA R U PRAĆENJU ZDRAVSTVENOG STANJA INVAZIVNIH DRVENASTIH VRSTA**
Milena Lakićević, Lazar Pavlović, Saša Orlović, Olivera Kalozi
- 7. Etiologija prouzrokovača sušenja listova i pupoljaka ruže u Srbiji**
Mira Vojvodić, Luka Vuković, Dušica Kovačević, Miljan Grkinić, Isidora Knežević, Aleksandra Bulajić
- 8. UČESTALOST VRSTA RODA *Sclerotinia* NA ZELENOJ SALATI U SRBIJI**
Maja Živanović, Brankica Pešić, Jovana Hrustić, Aleksandra Bulajić, Milica Mihajlović
- 9. RASPROSTRANJENOST VRSTA RODA *Monilinia* NA PLODOVIMA TREŠNJE I VIŠNJE**
Jovana Hrustić, Milica Mihajlović, Brankica Pešić
- 10. EFIKASNOST BILOŠKIH PREPARATA U ZAŠTITI PAPIRIKE OD PROUZROKOVAČA BAKTERIOZNE PEGAVOSTI LIŠĆA (*XANTHOMONAS EUVESICATORIA*)**
Bojana Gavrilović, Milan Ugrinović, Jelena Adamović, Aleksa Obradović
- 11. IDENTIFIKACIJA BAKTERIJA IZOLOVANIH IZ LIJESKE (*CORYLUS AVELLANA*) U CRNOJ GORI**
Tamara Popović, Jelena Adamović, Anđelka Prokić, Milan Ivanović, Aleksa Obradović
- 12. *Colletotrichum fioriniae* - PROUZROKOVAČ ANTRAKNOZE PLODOVA KRUŠKE**
Svetlana Živković, Nenad Trkulja, Stefan Kovačević, Stefan Stošić
- 13. PATOGENOST IZOLATA *Alternaria* spp. NA PLODOVIMA JABUKE**
Milica Meseldžija, Dobrila Kovačević, Teodora Mihaljfi, Mladen Petreš, Mila Grahovac, Dragana Budakov, Vera Stojšin
- 14. ANTIFUNGALNA AKTIVNOST ETARSKOG ULJA *SATUREJA MONTANA* L. PREMA *ALTERNARIA* SP., PATOGENA STEPSKOG BOŽURA**
Sara Mikić, Tatjana Stević, Snežana Mrđan, Nina Vučković, Filip Bekčić, Željana Prijjić, Tatjana Marković
- 15. PROUČAVANJE POPULACIJA *XANTHOMONAS CAMPESTRIS* PV. *CAMPESTRIS* POREKLOM SA KUPUSA U VOJVODINI**
Aleksandra Jelušić, Tatjana Popović Milovanović, Petar Mitrović, Renata Iličić
- 16. PROUČAVANJE PROUZROKOVAČA VLAŽNE TRULEŽI PAPIRIKE I MRKVE U VOJVODINI**
Tatjana Popović Milovanović, Renata Iličić, Aleksandra Jelušić, Petar Mitrović, Vojislav Trkulja, Predrag Milovanović, Katarina Zečević
- 17. NOVIJA PROUČAVANJA UZROČNIKA BAKTERIOZNE PEGAVOSTI LISTA ŠEĆERNE REPE**
Tatjana Popović Milovanović, Nenad Trkulja, Danijela Ristić, Renata Iličić, Vojislav Trkulja, Aleksandra Jelušić
- 18. Antibakterijski potencijal esencijalnog ulja ambrozije (*Ambrosia artemisiifolia* L.)**
Belmin Bajrović, Amer Sunulahpašić, Blažo Lalević, Saud Hamidović
- 19. UTICAJ *Neofabraea alba* I ETARSKOG ULJA TIMIJANA NA SADRŽAJ VITAMINA C U PLODOVIMA JABUKE**
Jelena Vukotić, Mila Grahovac, Dragana Budakov, Marijana Peić Tukuljac, Dejan Prvulović, Biserka Milić, Vera Stojšin
- 20. REZULTATI PROGRAMA POSEBNOG NADZORA NAD PRISUSTVOM *Pantoea stewartii* subsp. *stewartii* (Smith) Mergaert et al. PROUZROKOVAČEM BAKTERIOZNE UVELOSTI KUKURUZA NA PODRUČJU REPUBLIKE SRPSKE**
Vojislav Trkulja, Gordana Babić, Bojana Ćurković, Bojana Vuković, Jovana Prijjić, Bogdan Nedić
- 21. DIVERZITET I ULOGA MIKROBIOTE CVETA**
Ana Plečić, Aleksa Obradović
- 22. IDENTIFIKACIJA I KARAKTERIZACIJA *FUSARIUM OXYSPOURUM* IZ KORENA ŠEĆERNE REPE**
Nina Vučković, Jovana Matić, Živko Ćurčić, Nataša Duduk, Ivana Vico

23. POPULACIJA BAKTERIJA U BAKTERIOZNYM TUMORIMA KOŠTIČAVOG VOĆA U SRBIJI

Nevena Zlatković, Nemanja Kuzmanović, Slobodan Kuzmanović, Katarina Gašić

ENTOMOLOGIJA I POLJOPRIVREDNA ZOOLOGIJA

24. SKAKAVCI I ZRIKAVCI (ORTHOPTERA) - SVE ZNAČAJNIJI ŠTETNICI POLJOPRIVREDNIH KULTURA NA PODRUČJU HERCEGOVINE

Ivan Ostojić, Mladen Zovko, Danijela Petrović, Helena Brekalo

25. *POLYODASPIS RUFICORNIS* MACQ. (DIPTERA: CHLOROPIDAE) MANJE POZNAT ŠTETNIK ORAHA U BOSNI I HERCEGOVINI

Mladen Zovko, Ivan Ostojić, Danijela Petrović, Helena Brekalo

26. PRILOG POZNAVANJU ŠTETNIH LEPTIRA PARKA PRIRODE „GOLIJA“ I MOLEKULARNO BARKODIRANJE ODABRANIH VRSTA

Dejan V. Stojanović, Andrea Kosovac

27. UTICAJ ZELENE POVRTNE I BRAON MRAMORASTE STENICE NA MORFOLOŠKE OSOBINE SOJE

Željko Milovac, Filip Franeta, Mihajlo Ćirić, Marjana Vasiljević, Vuk Đorđević

28. OTPORNOST POJEDINIH SORTI KROMPIRA NA BIJELU KROMPIROVU CISTOLIKU NEMATODU *Globodera pallida*

Sandra Kerezović, Nikola Grujić, Branimir Nježić

29. ZDRUŽENA SETVA KAO NAČIN KONTROLE BROJNOSTI BILJNIH VAŠI U PŠENICI

Anđa Radonjić, Ivana Lalićević, Olivera Petrović-Obradović, Velemir Ninković

30. NOVE VRSTE ERIOFIDA (ACARI: ERIOPHYOIDEA) ZA FAUNU SRBIJE ZABELEŽENE U POSLEDNJOJ DEцениJI

Biljana Vidović, Slavica Marinković, Nikola Anđelković, Tatjana Cvrković, Radmila Petanović

31. SUZBIJANJE ŽIŽAKA (*SITOPHILUS* SP.) ENTOMOPATOGENIM NEMATODAMA

Radijana Đekanović, Branimir Nježić

32. PRILOG POZNAVANJU EKONOMSKI VAŽNIH ŠTETOČINA U PARKU STROMOVKA (ČEŠKE BUDEJOVICE, ČEŠKA REPUBLIKA)

Marija Milosavljević, Mara Tabaković-Tošić, Bojan Gavrilović

33. *Eurytoma* sp. (HYMENOPTERA, EURYTOMIDAE) - NOVA ŠTETOČINA ŠLJIVE U SRBIJI

Ivana Jovičić, Andrea Kosovac, Ljiljana Jeremić, Giuseppe E. Massimino Cocuzza

34. POTKORNJACI (COLEOPTERA, SCOLITINAE) KAO VEKTORI ŠIRENJA TRAHEOMIKOZNIH GLJIVA RODA *OPHIOSTOMA* NA HRASTOVIMA U SRBIJI

Renata Gagić - Serdar, Miroslava Marković, Mara Tabaković-Tošić, Danilo Furtula, Ljubinko Rakonjac, Suzana Mitrović

HERBOLOGIJA

35. KOROVSKA FLORA U MLADIM ZASADIMA MALINE – *Rubus* spp. (Rosaceae, Rosales) NA TERITORIJI SELA OSRECI-KOPAONIK

Sanja Živković, Tanja Vasić, Darko Jevremović, Vera Katanić, Jordan Marković, Biljana Kelečević, Mitra Debasis

36. ALELOPATSKI POTENCIJAL I HEMIJSKA ANALIZA BILJNOG EKSTRAKTA VRSTE *ARTEMISIA VULGARIS* L.

Teodora Tojić, Ana Mirković, Tijana Đorđević, Marija Sarić-Krsmanović, Dragana Božić, Ljiljana Radivojević, Sava Vrbničanin

37. REZISTENTNOST AMBROZIJE PELENASTE NA NIKOSULFURON I IMAZAMOKS

Đorđe Bastajić, Dejan Nedeljković, Teodora Tojić, Dragana Božić, Sava Vrbničanin

38. POKROVNA VEGETACIJA U ORGANSKOJ PROIZVODNJI GROŽĐA

Aleksandar Simić, Dunja Sotonica, Zorica Ranković Vasić, Zoran Pržić, Željko Dželetović, Branislav Anđelić, Marija Ćosić

39. EFIKASNOST PREPARATA BIATHLON 4D PRIMENJENOG DRONOM U SUZBIJANJU KOROVA U USEVU PŠENICE

Biljana Bošković, Dragana Božić, Miloš Pajić, Milan Dražić, Kosta Gligorević

40. UTICAJ HIDROLATA *Foeniculum vulgare*, *Nepeta cataria*, *Saturea montana*, *Saturea hortensis* i *Origanum vulgare* NA KLIJANJE SEMENA *Cuscuta epithimum*

Bojan Konstantinović, Milena Popov, Nataša Samardžić, Tijana Stojanović

41. GRIM-OVE CSR ŽIVOTNE STRATEGIJE KOROVA HERCEGOVINE

Danijela Petrović, Helena Brekalo, Ivan Ostojić, Mladen Zovko

42. **ALERGIJSKI POTENCIJAL KOROVNE FLORE GRADA MOSTARA** Danijela Petrović, Helena Brekalo, Mladen Zovko, Ivan Ostojić

43. **PRIMENA MODELA VEŠTAČKIH NEURONSKIH MREŽA ZA UTVRĐIVANJE RAZLIKA IZMEĐU POPULACIJA *AVENA FATUA* I *AVENA STERILIS* NA OSNOVU KARAKTERISTIKA SEMENA**

Danijela Šikuljak, Mostafa Oveisi, Ana Anđelković, Dragana Božić, Sava Vrbničanić

PESTICIDI, BEZBEDNOST HRANE I ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE

44. **UTICAJ KONZERVANSA NA TRAJNOST RODENTICIDNOG MAMKA U NEPOVOLJNIM USLOVIMA SREDINE**

Jokić Goran, Blažić Tanja, Rada Đurović-Pejčev, Tijana Đorđević, Ivana Jovičić, Irena Ogurlić Međo, Stojnić Bojan

45. **STIMULATIVNI EFEKAT IZOLATA *BACILLUS* SPP. NA KLIJAVOST I MORFOLOŠKE PARAMETRE KLIJANACA PAPRIKE**

Vasiljka Karačić, Dragana Miljaković, Milan Ivanović

46. **PRIMENA VOĆNIH VRSTA OTPORNIH NA BOLESTI I ŠTETOČINE U URBANOJ HORTIKULTURI**

Tijana Narandžić, Mirjana Ljubojević, Magdalena Pušić, Milica Grubač

47. **ZAŠTITA ZASADA JABUKE OD JABUKINOG SMOTAVCA (*Cydia pomonella* L.) PRIMENOM INSEKTICIDA ACETAMIPRID, LAMBDA-CIHALOTRIN I NJIHOVE KOMBINACIJE**

Slavica Vuković, Dragana Šunjka, Sanja Lazić, Antonije Žunić, Miloš Petrović, Nikola Laćarac

48. **INHIBITORNI EFEKAT ETARSKIH ULJA NEKIH ČETINARA PREMA PATOGENIMA IZ RODA *Phytophthora***

Milenković Ivan, Radojković Aleksandar, Ćirković Jovana, Perać Sanja, Jovanović Jelena, Branković Zorica, Milanović Slobodan, Dobrosavljević Jovan, Simović Nemanja, Tadić Vanja, Žugić Ana, Branković Goran

49. **IDENTIFIKACIJA PROUZROKOVAČA TRULEŽI PLODOVA JABUKE IZ FAMILIJE *Botryosphaeriaceae* I OSETLJIVOST NA KOMBINACIJU FLUOPIRAM + TEBUKONAZOL *IN VITRO***

Milica Milošević, Miloš Stepanović, Emil Rekanović, Jelena Stepanović

50. **FUMIGANTNO DELOVANJE ETARSKIH ULJA CIMETA I KARANFILIČA NA PROUZROKOVAČA FUZARIOZNE TRULEŽI PLODA JABUKE (*Fusarium avenaceum*)**

Miloš Stepanović, Milica Milošević, Ivana Potočnik, Jelena Luković, Svetlana Milijašević-Marčić, Emil Rekanović

51. **PRIMENA PREPARATA KERB ZA SUZBIJANJE VILINE KOSICE (*Cuscuta* sp.) U USEVIMA ŠEĆERNE REPE**

Miličević Zlatko, Trkulja Nenad, Šikuljak Danijela

52. **POTENCIJAL *Bacillus velezensis* SOJA P64 POREKLOM SA SEMENA PAPRIKE U SUZBIJANJU *Xanthomonas euvesicatoria***

Ivana Živković, Aleksandra Jelušić, Renata Iličić, Nenad Trkulja, Slađan Adžić, Jelena Damjanović, Tatjana Popović Milovanović

53. **EFIKASNOST INSEKTICIDA U ZAŠTITI USEVA KROMPIRA OD ZLATICE, *Leptinotarsa decemlineata* (Say)**

Petar Kljajić, Marijana Pražić Golić, Goran Andrić, Nenad Tamaš, Pavle Bejin, Ivana Arsenijević

54. **EFEKTIVNOST PRAŠIVA DIATOMEJSKE ZEMLJE IZ SRBIJE ZA ŽITNOG MOLJCA I KUKURUZNOG ŽIŠKA U KUKURUZU U ZRNU**

Marijana Pražić Golić, Goran Andrić, Petar Kljajić

55. **TOKSIČNOST FUNGICIDA RAZLIČITOG MEHANIZMA DELOVANJA PREMA IZOLATIMA *DIDYMELLA PINODELLA* POREKLOM SA GRAŠKA**

Vukašin Keserović, Mira Starović, Danijela Ristić, Ivan Vučurović, Jovana Blagojević, Goran Aleksić

56. **MOGUĆNOST FUNGICIDNIH TRETMANA USEVA SUNCOKRETA KLASIČNOM MEHANIZACIJOM I TEHNIKOM TRETMANA DRONOM**

Dragica Janković, Bojana Karaklajić, Zoran Stojanović

su barkoding sekvence svih 10 vrsta. Nakon provere kvaliteta sekvenci, urađeno je poređenje sa haplotipovima odgovarajućih vrsta dostupnim u bazama BOLD (<http://www.boldsystems.org/index.php/databases>) i NCBI GenBank (<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/genbank/>). U slučaju 6/10 analiziranih vrsta utvrđeno je prisustvo već poznatih haplotipova (*Antheraea yamamai*, *Bupalus piniaria*, *Lymantria monacha*, *Phalera bucephala*, *Stauropus fagi* i *Catocala nymphagoga*), dok su do sada neopisani haplotipovi zabeleženi kod četiri vrste, *Dendrolimus pini*, *Lasciocampa trifolii*, *Catocala fraxini* i *Laothoe populi*.

Genotipizacija/barkodiranje štetnih insekata je od suštinskog značaja za unapređenje kapaciteta efikasnog suzbijanja. Ovo se ogleda primarno u smanjenju negativnog uticaja štetnih vrsta na ekosisteme, kao i u zaštiti interesa poljoprivrede, šumarstva, očuvanja biodiverziteta i javnog zdravlja. Poznavanje genetičke strukture populacija štetnih, kao i invazivnih vrsta insekata, omogućava donošenje adekvatnih mera i razvoj održivih strategija monitoringa i kontrole.

UTICAJ ZELENE POVRTNE I BRAON MRAMORASTE STENICE NA MORFOLOŠKE OSOBINE SOJE

Željko Milovac, Filip Franeta, Mihajlo Ćirić, Marjana Vasiljević, Vuk Đorđević

Institut za ratarstvo i povrtarstvo, Novi Sad, Maksima Gorkog 30

E-mail: zeljko.milovac@ifvcns.ns.ac.rs

Brojnost zelene povrtne stenice, *Nezara viridula* (L), i braon mramoraste stenice, *Halyomorpha halys* (Stål), od njihove pojave na teritoriji Evrope je u stalnom porastu. Ove dve polifagne vrste iz familije Pentatomidae pričinjavaju značajne štete u voćarskoj i povrtarskoj proizvodnji ali poslednjih godina i u ratarskoj proizvodnji, prvenstveno u proizvodnji soje.

Imajući u vidu da su obe vrste relativno skoro introdukovane na područje Srbije podaci o njihovoj biologiji, potencijalnoj štetnosti i mogućnostima suzbijanja su malobrojni i nedovoljni. Da bi se ispitala njihova štetnost po usev soje izvedeni su ogledi u polukontrolisanim poljskim uslovima tokom 2018. i 2019. godine. Za procenu uticaja stenica na morfološke osobine soje postavljeni su kavezi za izolaciju, koji su se sastojali od metalne konstrukcije prečnika jedan metar i visine 1.8 metara, prekrivene platnom sa otvorima prečnika 1 mm. U svakom kavezu se nalazilo po 10 biljaka soje.

Tokom 2018. godine ispitivan je uticaj zelene povrtne stenice i postavljeni su kavezi sa dve varijante, kontrolni kavezi bez stenica i kavezi za jedinkama zelene povrtne stenice. Tokom 2019. godine ispitivan je uticaj braon mramoraste stenice i postavljene su takođe dve varijante, kontrolni kavezi bez stenica i kavezi sa jedinkama braon mramoraste stenice. Krajem jula u kaveze sa stenicama unešeno je ukupno 50 jedinki različite starosti, odrasle jedinke i nimfe četvrtog i petog stupnja razvoja. Ispitivanje je vršeno na pet sorti soje (Fortuna, Romansa, Princeza, Sava i Senka) različitih grupa zrenja, od 00 do III.

U prvoj godini ispitivanja u ogledu sa zelenom povrtnom stenicom prosečna visina biljaka pet sorti iznosila je 81,2 cm u kontroli i 77,3 cm u kavezima sa stenicama, dok je broj bočnih grana iznosio 1,7 u kontroli i 2,0 u tretmanu sa stenicama. Prosečan broj zrna po biljci u kontroli iznosio je 117,2 dok u tretmanu sa stenicama 103,4. Prosečna masa zrna po biljci u kontroli iznosila je 21,3 g a u tretmanu 16,8 g.

Rezultati ogleda postavljenog 2019. godine sa braon mramorastom stenicom pokazali su da je prosečna visina biljaka pet sorti iznosila 73,1 cm u kontroli i 76,4 cm u kavezima sa stenicama, dok je broj bočnih grana iznosio 2,1 u kontroli i 1,8 u tretmanu sa stenicama.

Prosečan broj zrna po biljci u kontroli iznosio je 97 dok u tretmanu sa stenicama 86,1. Prosečna masa zrna po biljci u kontroli iznosila je 15,9 g a u tretmanu 13,2 g.

Dobijeni rezultati ukazuju na značajan uticaj stenica na pojedine morfološke osobine soje. Prisustvo stenica nije u značajnijoj meri uticalo na prosečnu visinu biljke i broj bočnih grana ali jeste na prosečan broj zrna i masu zrna po biljci.

Ukoliko se narednih godina nastavi povećanje brojnosti ove dve vrste stenica moguće je očekivati i povećanje šteta na usevu soje kao i uvođenje neke od metoda za suzbijanje.

OTPORNOST POJEDINIH SORTI KROMPIRA NA BIJELU KROMPIROVU CISTOLIKU NEMATODU *Globodera pallida*

Sandra Kerezović¹, Nikola Grujić², Branimir Nježić¹

¹ Univerzitet u Banjoj Luci - Poljoprivredni fakultet, Bulevar vojvode Petra Bojovića 1a
78000 Banja Luka

² Univerzitet u Beogradu - Poljoprivredni fakultet, Nemanjina 6, 11080, Beograd - Zemun,
Nemanjina 1

E-mail: branimir.njezic@agro.unibl.org

Krompirove cistolike nematode (KCN) *Globodera pallida* i *Globodera rostochiensis* predstavljaju jedne od najznačajnijih štetočina krompira. Nalaze se na AII listi karantinskih štetnih organizama u BiH i na A2 listi karantinskih štetnih organizama EPPO regiona. U dosadašnjim istraživanjima na području Bosne i Hercegovine su pronađene obje vrste. Sa parcele sa lokaliteta Borike, opština Rogatica, na kojoj je prethodno utvrđeno prisustvo cista vrste *Globodera pallida*, uzeti su uzorci zemljišta iz kojih su izdvojene ciste upotrebom Seinhorstovog ekstraktora. Ciste su u kontrolisanim uslovima umnožene vodeći računa da prilikom korišćenja za ogled budu samo vitalne ciste. Cistama je inokulisano osam sorti krompira, Agria (rezistentna na Ro1 i Ro4), Desiree (osjetljiv na obje vrste KCN), Kennebec (osjetljiv na obje vrste KCN), Lucinda (rezistentan na Ro1 i Ro4 i djelimično na Ro2 i Ro3), Memphis (rezistentan na Ro1 i Ro4 i djelimično na Ro2, Ro3 i Pa2), Alverstone Russet (rezistentan na Pa2 i Pa3), Ricarda (rezistentan na Ro1 i Ro4 i djelimično na Ro2 i Ro3), Riviera (rezistentan na Ro1 i Ro4). Biljke su uzgajane u saksijama sa kvarcnim pijeskom i čuvane u komori za rast biljaka na temperaturi od 20°C. Ukupno 7 od 8 ispitivanih sorti je pokazalo izrazitu osjetljivost na ispitivanu populaciju. Multiplikacioni faktor na sorti Alverstone Russet je bio 0,02, inokulisano je 35, a pronađeno je 0,8 cista po saksiji, zbog čega se može smatrati pogodnom za gajenje na zaraženoj parceli. Ostale sorte su imale multiplikacioni faktor od 11,78 (Agria) do 16,68 (Lucinda). Gajenjem otporne sorte najbrže dolazi do smanjenja brojnosti krompirovih cistolikih nematoda, te se preporučuje kao mjera aktivnog suzbijanja ove nematode.